

anden Sags Behandling ogsaa erklærede det for sin Mening, at Kjøbstædernes Skatteevne var langt ringere end Landets, og det var i Anledning af en Sag, som han erklærede paa-trængende nødvendig at faae ordnet for Kjøbstæderne, og som han to Gange lovede at fremsætte Forslag om for Thinget, en Sag, hvorom jeg tillod mig ved nærværende Forslags første Behandling at rette Spørgsmaal til den nuværende ærede Indenrigsminister, men hvorpaa jeg imidlertid intet Svar erholdt. Jeg ansøger kun dette som et Beviis paa, at det maa indvømmes, at Skatteevnen er ringere i Kjøbstæderne end paa Landet, og jeg troer, som sagt, at naar det er godtgjort, at ethvert Individ i Kjøbstæderne kommer til at betale mere end hvert Individ paa Landet, saa er der tilstrækkelig Grund til at gaae ind paa Nedsættelsen, og jeg skal derfor tillade mig at anbefale denne.

J. Madsen: Intet skulde være mig fjærere end at dele Kjøbstæderne og Landet ligeligt imellem med Hensyn til Krigsstaten, men jeg troer ikke, det gaaer an at dele ene og alene efter Folkemængden, thi man maa vel lægge Mærke til, at Pengene have stor Betydning i Henseende til den Indtægt, som skal bringes tilveie, og seer man hen til Pengesfordholdene, saa troer jeg, at det er en Kjendsgjerning, at Pengeomsætningen baade er større og foregaaer hurtigere i Kjøbstæderne end paa Landet. Som Følge af den større Pengeomsætning er der ogsaa i Kjøbstæderne større Næring, og jeg troer, at naar man seer hen til den arbejdende Klasse, at det da maa erkjendes, at den lønnes rundeligere i Kjøbstæderne end paa Landet. Vil man derfor dele Kjøbstæderne og Landet ligeligt imellem, saa maa man ikke alene tage Hensyn til Folkemængden, men ogsaa til den Pengemasse, som er tilstede og som bruges i den daglige Omsætning. Alene ved at tage Hensyn til begge Faktorer, vil man komme til en retfærdig og ligelig Fordeling.

S. Pedersen: Med Hensyn til hvad der blev udtalt af den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 4de Valgfreds (P. Olsen), at Kjøbstæderne skulle leve af Landets Overflod, og at, naar det bliver mindre, maa Trykket deraf føles stærkere i Kjøbstæderne end paa Landet,

skal jeg bemærke, at jeg ikke har sagt, at Kjøbstæderne skulle leve af Landets „Overflod“; thi det er ikke Landets Overflod, der bringes til-torvs; Landboerne maae ofte sælge, hvad de ikke kunne undvære, men maae selv kjøbe igjen, hvilket er et Beviis paa, at det ikke er deres Overflod alene, de bringe til Kjøbstaden. Men det er en Selvfølge, at hvis de kun producere lidt, saa bliver Omsætningen i Kjøbstæderne ogsaa kun ringe; det følger deraf, at Byerne, navnlig de mindre, omtrent i tilsvarende Forhold gaae tilbage, eftersom Landmændenes Indtægtskilber gaae tilbage.

Tscherning: Det ærede Medlem (P. Olsen) har fuldkommen Ret i, at jeg har Diet aabent for Kjøbstæderne, som jeg i det Hele taget bestræber mig for at have Diet aabent for de forskjellige Forhold i Landet, og da har jeg seet, at Kjøbstæderne i de senere Aar have gjort mangfoldige Udlæg i forskjellige Retninger, saasom til Havneanlæg, Gasindretninger og mange andre Gjenstande; jeg har seet, at de have bygget Meget, oprettet store Kreditanstalter og gjort mange Foranstaltninger af den Art, som have beviist, at der er Evne tilstede til at foretage disse Ting. Men dersom Kjøbstæderne derved have sørget saaledes for deres egne Sager, at de ikke have Noget tilovers for Staten, saa kan man ikke tage dette Hensyn; det vilde netop her være at begaae den meget store Feil at beskatte efter Formue og Leilighed istedetfor at beskatte efter andre Hensyn. Men jeg vil slet ikke tale om Fordelingen mellem de enkelte Kjøbstæder, jeg tager Kjøbstæderne i det Hele, og da er der ingen, som Staten i de senere Aar har gjort saa store Offre for som for Kjøbstæderne, og efter hvis Dnsfer Staten med bethdelige Offre har rettet sig saameget; jeg nævner i saa Henseende Jernbanerne, jeg nævner Kanalen ved Løgstør, hvad der er givet til Helsingør for at holde den oppe, og jeg kunde blive saaledes ved. Det skal erkjendes, at netop det Offentlige, at netop Statskassen har været meget omhyggelig og ydet mange Midler for at skaffe Kjøbstæderne Fordele og være dem igjennem, saa, hvor Spørgsmaalet er om en saa lille Afvigelse, som her kan være Tilfældet og under Forhold som disse, er det ikke værd at foretage nogen Nedsættelse.